

Polska

Jak fundusze europejskie
wspierają inwestycje zagraniczne

Wydawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
www.mrr.gov.pl, www.funduszeuropejskie.gov.pl
ISBN: 978-83-60916-44-5

Wstęp

Polska to kraj ogromnych możliwości dla inwestorów zagranicznych

---

Rozdział I

Wsparcie z Unii Europejskiej to zyski dla biznesu

Rozdział II

Euro 2012: szansa na znaczące inwestycje

Rozdział III

Planowane inwestycje w największych polskich miastach

Rozdział IV

Drogi kluczem do rozwoju polskiej gospodarki

Rozdział V

Nowoczesna kolej połączy Polaków

Rozdział VI

Ochrona środowiska – jeden z priorytetów

Rozdział VII

Nowe technologie zmieniają rodzimy biznes

Rozdział VIII

Zachęty inwestycyjne, czyli co Polska oferuje przedsiębiorcom

---

Dane teleadresowe

Kontakty do wybranych urzędów

Polska to kraj ogromnych możliwości dla inwestorów zagranicznych

Wstęp

Po 1989 roku Polska weszła w nowy okres rozwoju. By sprostać wymaganiom współczesności, musiała się uporać z bagażem, jaki odziedziczyła po poprzedniej epoce, m.in. olbrzymim zadłużeniem zagranicznym oraz zaniedbaną infrastrukturą. Dla kolejnych polskich rządów było jasne, że przyszłość kraju zależy w olbrzymiej mierze od rozwiązania tych problemów.

Mimo ogromnego skoku cywilizacyjnego, jakiego udało się dokonać po obaleniu komunizmu, Polska w dalszym ciągu ma wiele do nadrobienia. Dzięki historycznej szansie, jaką daje członkostwo w Unii Europejskiej, w ciągu najbliższych kilkunastu lat istnieje możliwość

Inwestycje zagraniczne w Polsce w 2006 r.

11 mld euro

zmniejszenia dystansu dzielącego Polskę i najbardziej rozwinięte kraje europejskie. W najbliższych latach na inwestycje mające stworzyć podstawy dalszego rozwoju przeznaczony będą miliardy euro, a większa część tych pieniędzy trafi w ręce prywatnych

przedsiębiorców. To oznacza, że w niemal każdej branży przedstawiciele biznesu mogą znaleźć niszę na swoją działalność.

Ten ogromny potencjał drzemący w jednym z największych państw Unii Euro-

pejskiej wciąż jest do wykorzystania. Dotyczy to zarówno przedsiębiorców krajowych, jak i inwestorów zagranicznych. Ulokowane w Polsce pieniądze dają gwarancję zysków w kolejnych latach. Tutejsza gospodarka rośnie szybciej niż w innych krajach UE.

Z perspektywy kilkunastu lat widać, że Polsce już udało się odnieść sukces. Stała się ona miejscem przyjaznym inwestorom oraz mieszkańcom, krajem stabilnym politycznie i atrakcyjnym gospodarczo. W 1989 roku niemal 70 proc. zatrudnionych pracowało w firmach państwowych, obecnie wskaźnik ten, według danych OECD, spadł poniżej 2 proc.

Polska przez ostatnie lata zmieniła się nie do poznania. W 1989 roku inflacja sięgała 600 proc. w skali roku i była najwyższa w Europie, w 2006 r. spadła do 1 proc. i była

najniższa w krajach Unii Europejskiej. Przez ten czas udało się zreformować gospodarkę, przestawić ją na tory wolnego rynku i dostosować do wyzwań współczesności. Dzisiejsza Polska jest nowoczesnym, prężnie rozwijającym się krajem. Należy do Unii Europejskiej.

Jej gospodarka jest blisko powiązana z gospodarkami zachodnioeuropejskimi. Koszty pracy są znacząco niższe niż w innych krajach Unii, a kwalifikacje i wydajność polskich pracowników wzrosły w 2006 r. o ponad 12 proc. Polska jest też krajem doskonałych fachowców, a ok. 2 mln obywateli to studenci uczelni wyższych.

Do nadrobienia pozostało jeszcze bardzo wiele, zwłaszcza jeśli chodzi o infrastrukturę. O zaległościach tych należy myśleć jako o zadaniach do wykonania, a nie jak o przeszkodach. Polska ma za mało dobrych dróg, dlatego stawia na rozwój nowoczesnej sieci

transportowej. Żaden inny kraj na kontynencie nie planuje inwestycji drogowych na podobną skalę. Tworzone są dobre warunki dla funkcjonowania uczelni wyższych i centrów naukowo-technologicznych. Wiele polskich regionów nie posiada ciężkiego przemysłu, więc starają

się one wykorzystać inne swoje walory, m.in. przyrodnicze, często unikatowe w skali całego świata.

Na niemal każdej płaszczyźnie rozwoju Polska współpracuje z inwestorami z całego świata. Dzięki temu od kilku lat uważana jest za jeden z dziesięciu najatrakcyjniejszych krajów pod względem opłacalności inwestycji. W 2006 roku zagraniczne firmy zainwestowały nad Wisłą ponad 11 mld euro (dane PAIILZ). Dzięki tym pieniądzom Polska może się szybciej rozwijać.

Zapraszamy do Polski!

Niemal **2 mln**
Polaków kształcą
się na studiach
wyższych

Wsparcie z Unii Europejskiej

to zyski dla biznesu

Rozdział I

W najbliższych sześciu latach Polska ma szansę otrzymać z budżetu Unii Europejskiej około 100 mld euro. Z tej kwoty 67 mld zostanie przeznaczonych na wyrównywanie różnic rozwojowych między Polską a znacznie lepiej rozwiniętymi regionami Europy. Uwzględniając różnice wartości pieniądza to więcej, niż Wielka Brytania i Francja otrzymały w ramach powojennego planu Marshalla.

Jeśli dodać do tej – i tak już astronomicznej – kwoty środki własne, inwestycje zagraniczne i pożyczki zaciągane w międzynarodowych instytucjach finansowych, Polska ma szansę na największy w swej historii skok cywilizacyjny. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, w ciągu kilku lat może dogonić pod względem gospodarczym kraje starej Unii, a w ciągu zaledwie trzech dekad na trwałe zająć może miejsce wśród najbardziej rozwi-

Biurowiec Rondo 1 w Warszawie

niętych krajów naszego kontynentu. Dzięki temu Polska może się stać gospodarczym sercem Europy.

Kondycja gospodarki, szybki wzrost

Dzięki reformom gospodarczym po 1989 r. i korzystnej koniunkturze na rynkach światowych polska gospodarka stanowi jedną z naj-

bardziej obiecujących stref ekonomicznych w Europie. Stabilność polityczna regionu oraz członkostwo w Unii Europejskiej pozwalają naszemu krajowi w coraz większym stopniu wykorzystywać położenie w centrum kontynentu. W promieniu 1000 km od Warszawy mieszka około 250 mln konsumentów, a niemal całość wymiany handlowej między krajami Europy Zachodniej a państwami byłego ZSRR przechodzi przez Polskę.

Polskie firmy skutecznie konkurują na zagranicznych rynkach, a tutejsze produkty znajdują nabywców na całym świecie. Od 2000 r. eksport wzrasta szybciej niż poziom importu. W 2006 r. polski eksport osiągnął niemal dwudziestokrotny wzrost, a jego sumaryczna wartość wyniosła ok. 342 mld zł. Najważniejszym partnerem handlowym są Niemcy i inne kraje UE, jednak coraz wyraźniej widać także polskie marki w państwach byłego ZSRR i w Azji.

Wśród towarów eksportowych poczesne miejsce zajmują produkty branży: spożywczej, samochodowej, meblarskiej i wyrobów z tworzyw sztucznych. Znaczące miejsce zajmują bogactwa naturalne, takie jak węgiel, rudy metali i drewno. Polska eksportuje również coraz więcej towarów zaawansowanych technologicznie, a dzięki inwestycjom w specjalnych strefach ekonomicznych w ciągu kilku lat może się stać europejskim potentatem w produkcji sprzętu AGD, monitorów komputerowych, telewizorów, części samochodowych czy podzespołów elektronicznych.

Pod względem produktu krajowego brutto (PKB) Polska znajduje się na 24. miejscu w świecie. Wyrzędza nas wiele bardziej rozwiniętych krajów starej Unii, jednak szybko nadrabiamy zaległości: wzrost polskiego PKB jest dwa razy wyższy niż w Europie Zachodniej i w 2006 r. wyniósł 5,8 proc. w skali roku. Wiele wskazuje na to, że tę tendencję uda się utrzymać w najbliższych latach. Sukcesywnie podnosi się także poziom płac.

Możliwe wsparcie
dla Polski z UE

100
mld euro

■ Wielkie osiągnięcia, wielkie plany

O perspektywach polskiej gospodarki świadczy także poziom wykształcenia siły roboczej. Polskie społeczeństwo jest najmłodsze w Europie; połowa mieszkańców ma mniej niż 35 lat, a ponad jedna trzecia mniej niż 25 lat. Oznacza to, że w Polsce żyje około 20 mln młodych, prężnych, nowoczesnych i wykształconych osób. Ponad 45 proc. mło-

Investycje w centrum Warszawy

dych ludzi (między 20. a 24. rokiem życia) studiuje w jednej z 427 uczelni na terenie kraju. To o ponad 10 proc. więcej niż w Niemczech, Holandii czy Stanach Zjednoczonych. Wysoki poziom edukacji objawia się także w znajomości języków: 44 proc. Polaków zna przynajmniej jeden język obcy, a co trzeci porozumiewa się w trzech. Wśród młodych ludzi znajomość angielskiego jest powszechna, a 80 proc. licealistów uczy się drugiego języka.

Te czynniki powodują, że Polska cieszy się niestąbnym zainteresowaniem inwestorów zagranicznych. W 2006 r. wartość inwestycji wyniosła ponad 11 mld euro. Jednocześnie do Polski napływają szerokim strumieniem środki unijne na realizację projektów strukturalnych, rozwojowych i infrastrukturalnych. To daje Polsce szansę na dalsze zmiany. Bez kapitału z zewnątrz niemożliwe byłyby kluczowe dla kraju inwestycje.

W celu wykorzystania unijnego wsparcia w racjonalny sposób rząd przyjął w listopadzie 2006 r. projekt „Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia” (NSRO), zwany też „Narodową Strategią Spójności” (NSS). Dokument zaakceptowany przez KE w maju 2007 r. wyznacza strategiczne kierunki rozwoju Polski oraz określa priorytetowe dziedziny inwestycji w latach 2007 – 2013. To schemat, według którego realizowane będą kluczowe projekty.

Według założeń NSS wartość inwestycji dofinansowanych ze środków unijnych wyniesie w latach 2007 – 2013 około 85,6 mld euro, z czego około 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu Unii Europejskiej. 12 mld euro to krajowe środki publiczne (w tym z budżetu państwa), a około 6,4 mld euro zaangażują przedsiębiorcy prywatni. Tak rekordowy napływ kapitału to dla Polski ogromna szansa, której nie wolno zmarnować.

oraz terytorialnym. Kierunki te pokrywają się z wytycznymi UE dla wszystkich 27 krajów członkowskich, które stoją przed podobnymi wyzwaniami.

■ Fundusze unijne

Opracowanie jednej wspólnej strategii obejmującej wszystkie pożądane kierunki rozwoju pozwoli także na łatwiejszą absorpcję środków z trzech funduszy Unii Europejskiej: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności (FS). Dystrybucja środków pochodzących z tych źródeł zostanie zrealizowana za pomocą pięciu krajowych Programów Operacyjnych (PO), szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) oraz Programów Celu Europejskiej Współpracy Terytorialnej. RPO zostały przygotowane przez samorządy poszczególnych województw i dotyczą potrzeb danych regionów. Cele i zadania pięciu krajowych Programów Operacyjnych opisane są na kolejnych stronach.

Polacy znający
przynajmniej
jeden obcy język

44 procent

■ Co chcemy osiągnąć

Ogólnym celem przedsięwzięć ujętych w NSS jest utrzymanie wysokiego tempa rozwoju gospodarki za pomocą inicjatyw wspierających wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw, a także wzrost zatrudnienia i stworzenie większej liczby atrakcyjnych miejsc pracy. Jednocześnie program zakłada zwiększanie spójności zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym

■ PO Infrastruktura i Środowisko ma za zadanie podnieść atrakcyjność inwestycyjną Polski i jej regionów. Podstawowym środkiem do osiągnięcia tego celu jest wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska naturalnego. W ramach tego programu wiele polskich jednostek administracyjnych wszystkich szczebli sfinansuje budowę najważniejszych inwestycji z zakresu rozbudowy sieci

transportowej, infrastruktury energetycznej, rozwoju szkolnictwa wyższego czy ochrony zdrowia mieszkańców.

■ PO Innowacyjna Gospodarka to program, którego nadrzędnym celem jest stworzenie w Polsce warunków do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. W jego skład wchodzi między innymi działania na rzecz rozwoju nowoczesnych technologii i centrów naukowo-technicznych, ale także infrastruktury związanej ze

stykiem biznesu z nauką. Program ma także wspierać budowę w naszym kraju społeczeństwa informacyjnego.

■ PO Kapitał Ludzki, którego celem jest umożliwienie pełniejszego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, ma prowadzić do wzrostu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego zarówno polskich przedsiębiorstw, jak i ich pracowników. Ma on finansować między innymi działania aktywizujące osoby dotąd

Programy Operacyjne w ramach „Narodowej Strategii Spójności”

Nazwa	Finansowanie	Procent całości środków	Kwota (mld euro)
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	EFRR i FS	41,90	27,9
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	EFRR	12,40	8,3
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	EFS	14,60	9,7
16 Regionalnych Programów Operacyjnych	EFRR	24,90	16,6
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	EFRR	3,40	2,3
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	EFRR	0,80	0,5
Programy Celu Europejskiej Współpracy Terytorialnej	EFRR	–	0,7

Źródło: Portal Funduszy Strukturalnych fundusze.strukturalne.gov.pl

wykluczone z rynku pracy. Jednym z celów programu jest też wspieranie działań dostosowujących polski system edukacyjny do wyzwań nadchodzących dekad i zmieniających się potrzeb rynku pracy.

■ PO Rozwój Polski Wschodniej ma za zadanie ułatwić rozbudowę infrastruktury transportowej i miejskiej w regionach położonych wzdłuż wschodniej granicy Unii Europejskiej, a w rezultacie rozwój gospodarki opartej na

Główne cele „Narodowej Strategii Spójności”

- I Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych
- II Poprawa jakości kapitału ludzkiego
- III Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej, mającej bezpośredni wpływ na łatwość prowadzenia działalności gospodarczej i poziom życia mieszkańców
- IV Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności działających w naszym kraju przedsiębiorstw, a w szczególności sektora usług i produkcji
- V Wzrost konkurencyjności polskich regionów i wyrównywanie ich szans we współczesnym świecie
- VI Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

wiedzy. Z tego PO korzystać będą województwa: Lubelskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie oraz Warmińsko-Mazurskie.

■ Osobną kategorię projektów unijnych stanowią Programy Celu Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Mają one wspierać promocję i realizację międzynarodowych inwestycji integrujących społeczeństwa i gospodarki różnych krajów Unii Europejskiej.

Zyski

Napływ funduszy europejskich wpłynie na wskaźniki makroekonomiczne Polski, takie jak poziom i tempo wzrostu PKB, oraz na sytuację na polskim rynku pracy. Potwierdzają to eks-

pertyzy niezależnych ośrodków badawczych zlecone przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w grudniu 2006 r. Zdaniem niezależnych analityków z Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego (WARR) i Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) w pierwszych latach wpływ funduszy unijnych na poziom PKB będzie niewielki (odpowiednio 0,1 proc. w badaniach IBnGR i 0,2 proc. w raporcie WARR), jednak z czasem będzie się zwiększał. Największą różnicę będzie można zauważyć w 2013 roku, w którym poziom produktu krajowego brutto ma być wyższy o 7,1 proc. (IBnGR) lub 11,7 proc. (WARR) niż w przypadku braku wdrożenia założeń zawartych w „Narodowej Strategii Spójności”.

Gdzie szukać informacji

Portal Funduszy Strukturalnych	www.funduszestrukturalne.gov.pl	—
Ministerstwo Gospodarki	www.mg.gov.pl	022 693 50 00
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	www.parp.gov.pl	022 432 80 80
Polska Agencja Inwestycji Zagranicznych	www.paiz.gov.pl	801800099
Portal Promocji Eksportu	www.eksporter.gov.pl	—
Krajowa Izba Gospodarcza	www.kig.pl	022 630 96 00
Program Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw	www.konkurencyjnosc.gov.pl	022 461 39 31

Euro 2012:

szansa na znaczące inwestycje

Rozdział II

W kwietniu 2007 roku Międzynarodowa Federacja Piłkarska wybrała Polskę i Ukrainę na organizatorów piłkarskich mistrzostw Europy 2012. Po igrzyskach olimpijskich i mistrzostwach świata w piłce nożnej jest to największa cykliczna impreza sportowa na świecie. Może się stać jednym z motorów rozwoju zarówno całego kraju, jak i poszczególnych jego regionów. By sprawnie ją przeprowadzić, konieczna jest budowa nie tylko infrastruktury sportowej, ale też dróg, hoteli, połączeń kolejowych i lotnisk.

Te inwestycje będą przynosiły Polsce korzyści nie tylko podczas samych rozgrywek piłkarskich, ale i długo po ich zakończeniu. Organizacja mistrzostw jest olbrzymią szansą

na prawdziwy skok cywilizacyjny. Polska zamierza ją dobrze wykorzystać. Wiele zależy od wysiłku rodzimych samorządów, które już rozpoczęły przygotowania do przyjęcia tysięcy fanów futbolu.

mistrzostwa świata w 2006 r. spowodowały, że produkt krajowy brutto Niemiec wzrósł o dodatkowe 0,5 pkt. proc. Z kolei przygotowania do finałów Euro 2008 w Austrii i Szwajcarii stworzyły dodatkowe 10 tys. miejsc pracy.

Ponad **milion kibiców** odwiedzi Polskę podczas

■ Opłacalny sport

Od wielu lat imprezy sportowe podobnego formatu przynoszą organizatorom ogromne korzyści. Podczas mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2004 r. do Portugalii przyjechało ponad 1,1 mln turystów. Dzięki nim kraj ten zarobił grubo ponad 800 mln euro. Futbolowe

Polska może liczyć nawet na większe korzyści. Skalę tego przedsięwzięcia trudno porównać z jakimkolwiek innym w dotychczasowej historii. Podczas mistrzostw organizowanych wspólnie przez Polskę i Ukrainę kraje te, jak szacują eksperci, odwiedzi ponad milion kibiców. Zysk z biletów to zaledwie niewielka

część korzyści, jakie odnoszą gospodarze rozgrywek. Szacuje się, że w polskich hotelach, kasach stadionów, sklepach i restauracjach kibice zostawią ponad miliard euro.

Większość inwestycji związanych z przygotowaniem do piłkarskich mistrzostw Europy i tak musi powstać, jednak Euro 2012 znacznie przyspieszy ich ukończenie. Dotyczy to głównie projektów infrastrukturalnych. Terminowe oddanie do użytku wszystkich obiektów jest sprawą prestiżową nie tylko dla całego kraju, ale i poszczególnych przedsiębiorstw biorących udział w przygotowaniach do imprezy.

Projekt stadionu Baltic Arena w Gdańsku

finałów mistrzostw Europy

■ Drogi, koleje i stadiony

Trudno w tej chwili oszacować koszt wszystkich inwestycji związanych z organizacją piłkarskich mistrzostw. Jak szacują eksperci, będą to dziesiątki miliardów euro. Według rządowych planów, powstać ma niemal tysiąc kilometrów nowych autostrad. Ostatni odcinek

autostrady A4 połączy zachodnią granicę kraju z Ukrainą, zaś autostrada A1 połączy Trójmiasto z Łodzią, Śląskiem i Czechami. Planowane jest także ukończenie kolejnego odcinka drogi A2 łączącej Poznań z Warszawą i wschodem kraju. Powstaną też drogi szybkiego ruchu, zwłaszcza we wschodnich regionach

Polski. Nowa sieć drogowa połączy największe polskie miasta. Dzięki niej kibice łatwiej dojadą na stadiony. Inwestycje przyczynią się również do znacznego obniżenia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, do podniesienia poziomu życia mieszkańców i do przyspieszenia rozwoju regionów.

Władze centralne i samorządowe planują także przebudowę ośmiu portów lotniczych. Jak podaje Ministerstwo Transportu, prawie 400 mln euro przeznaczony na ten cel Bruksela. Dodatkowo 370 mln euro, w ramach RPO, wyłożą samorządy.

Podobnie rewolucyjna zmiana dokona się w przewozach kolejowych. W całym kraju na najważniejszych trasach powstanie ponad półtora tysiąca kilometrów nowoczesnych linii kolejowych. Spółka PKP PLK, zarządca infrastruktury kolejowej w Polsce, planuje wydać

na ten cel do 2013 r. około 6,2 mld euro, z tego 4,8 mld ze środków unijnych (dane Ministerstwa Transportu).

Dzięki modernizacji torowisk i infrastruktury kolejowej będzie także możliwe uruchomienie linii pociągów prawdziwie ekspresowych, kursujących z prędkością dochodzącą do 230 km na godzinę.

Spółka PKP Intercity planuje uruchomienie takich połączeń między Warszawą a Gdańskiem, Krakowem, Poznaniem, Łodzią i Przemysłem. Dzięki przebudowie trasy łączą-

cej Warszawę z Trójmiastem droga ze stolicy nad morze skróci się z czterech i pół godziny do około trzech.

■ Publiczne fundusze, prywatny zysk

Mistrzostwa to także ogromna szansa na rozwój polskich przedsiębiorstw. Zarówno w budowie infrastruktury koniecznej do organizacji rozgrywek, jak i w obsłudze turystów wezmą udział setki firm: od producentów materiałów budowlanych, przez firmy transporto-

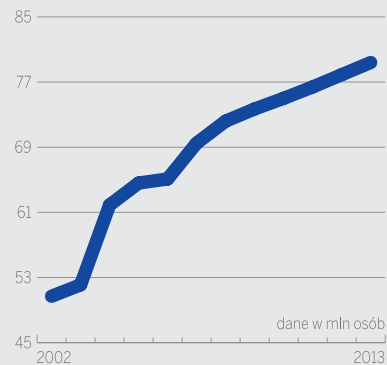
Miasta i stadiony – gospodarze Euro 2012

Miasto	Stadion	Pojemność	Klub	Termin otwarcia*	Mecze
Warszawa	Stadion Narodowy	70 000	—	2011	otwarcie, mecze grupowe, ćwierćfinał, półfinał
Gdańsk	Arena Bałtycka	44 000	Lechia Gdańsk	2011	mecze grupowe, ćwierćfinał
Poznań	Stadion Miejski	46 500	Lech Poznań	2008	mecze grupowe
Wrocław	Stadion na Maślanych	50 000	Śląsk Wrocław	2010	mecze grupowe
Chorzów	Stadion Śląski	60 000	Ruch Chorzów	2010	mecze grupowe
Kraków	Stadion Wisły	33 000	Wisła Kraków	2010	mecze grupowe

*planowane terminy

wo-spedycyjne i dostawców usług teleinformatycznych do obsługi prasowej mistrzostw, po dystrybutorów napojów. W przygotowaniu Polski do Euro 2012 wezmą udział niemal wszystkie branże gospodarki. Miasta, w których odbędą się mecze, już dziś są ważnymi punktami na mapie turystycznej Polski. Jed-

Przyjazdy cudzoziemców do Polski według przekroczeń granic

Źródło: GUS, prognozy Instytutu Turystyki

nak finały mistrzostw Europy zdecydowanie przyczynią się do promocji nie tylko tych miejscowości, w których rozgrywane będą mecze Euro 2012, ale i całego kraju na arenie międzynarodowej. Wielu kibiców przyjedzie do Polski po raz pierwszy, ale na pewno nie ostatni. W najbliższych latach w pobliżu stadionów po-

wstanie około 180 hoteli z 21 tys. miejsc noclegowych. Dziesiątki tysięcy kibiców i dziennikarzy przez niemal miesiąc będzie mieszkać w hotelach, stołować się w restauracjach i zwiedzać nasz kraj. Taki boom turystyczny może potrwać przez wiele lat po ostatnim gwizdku. To także wielka szansa dla inwestorów zagranicznych. Dzięki członkostwu Polski w UE mogą oni brać udział w przygotowaniach do Euro 2012 na równi z polskimi przedsiębiorcami. Zainwestowane dziś środki będą przynosić zyski przez wiele kolejnych lat. Taka okazja w biznesie nie zdarza się często.

Przy obsłudze gości Euro 2012 zatrudnienie może znaleźć nawet około 100 tys. osób, z których większość zachowa swoje posady także po zakończeniu rozgrywek. W Portugalii, która była gospodarzem mistrzostw Euro 2004, w rok po imprezie ruch turystyczny wzrósł o kolejne 100 proc.

W Polsce skala inwestycji jest o wiele większa, więc i zyski sektora prywatnego powinny być odpowiednio wyższe.

■ Szansa dla miast

Dzięki mobilizacji samorządów i władz państwowych możliwa się stanie szybsza realizacja wielu planów, które pierwotnie rozpisywano na kilka dekad. Podobnie jak inwestycje ogólnokrajowe, także większość obiektów lokalnych będzie przynosić Polakom korzyści przez następne lata.

Gdzie szukać informacji

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	www.mrr.gov.pl/euro2012	022 461 30 00
Ministerstwo Sportu	www.msport.gov.pl	022 244 31 42
UEFA Euro 2012	www.msport.gov.pl/euro	—
Polski Związek Piłki Nożnej	www.pzpn.pl	022 551 22 00

Planowane inwestycje w największych polskich miastach

Rozdział III

Kilkanaście największych obszarów metropolitalnych stanowi o sile polskiej gospodarki, która w coraz większym stopniu jest oparta na wiedzy i usługach, a nie na rolnictwie czy produkcji. To w miastach zlokalizowane są najważniejsze centra akademickie, one też wypracowują większość produktu krajowego brutto (PKB).

Polskie metropolie skupiają około połowy wszystkich miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw. W dwunastu największych miastach Polski zbiera się niemal trzy czwarte podatków dochodowych od osób prawnych, tam też prowadzi działalność około 70 proc. wszystkich spółek z kapitałem zagranicznym. Rozwój całego kraju jest nierozdzielnie związany z rozwojem największych miast.

■ Miasta motorem gospodarki

Przez z górą czterdzieści powojennych lat nieracjonalny, centralnie sterowany system gospodarki planowej ograniczał rozwój polskich miast. Utrudnienia w prowadzeniu prywatnej działalności gospodarczej sprawiły, że odsetek ludności pracującej w branży usługowej, będącej naturalnym zapleczem rozwoju miast, był nienaturalnie niski. W konsekwencji pod względem poziomu życia mieszkańców polskie metropolie coraz bardziej odstawały od miast Europy Zachodniej.

Wszystko zmieniło się wraz z upadkiem systemu komunistycznego w 1989 roku. Wprowadzenie zasad wolnorynkowych i rozwój gospodarczy zniosły wszelkie ograniczenia blokujące aktywność polskich miast. Jednocześnie radykalne i konsekwentne reformy administracyjne pozwoliły na odtworzenie samorządności.

Władze lokalne mają dziś wielki wpływ nie tylko na planowanie rozwoju miast, ale też na sposób wydatkowania pieniędzy z lokalnych podatków. Polskie metropolie w znacznej mierze wykorzystały tę szansę.

Obecnie 61,3 proc. Polaków mieszka w miastach, a według oficjalnych danych ponad jedna czwarta wszystkich obywateli zamieszkuje jedną z pięciu największych aglomeracji: katowicką (2,8 miliona mieszkańców), warszawską (2,7 mln), krakowską (1,4 mln), łódzką (1,2 mln), gdańską (1,1 mln).

■ Na co finanse

Nie da się wyznaczyć jednej strategii rozwoju dla wszystkich metropolii w Polsce, gdyż każde miasto stoi przed innymi wyzwaniami. Dla niektórych organizmów miejskich największym problemem jest niska jakość życia mieszkańców, wyludnienie lub bezrobocie, dla innych z kolei zagrożeniem jest gwałtowny wzrost demograficzny, wysokie ceny gruntów lub przeciążenie służb publicznych czy sieci komunikacyjnej. Jedynym gwarantem dalszego rozwoju wspólnym dla wszystkich miast jest stałe zwiększanie ich atrakcyjności,

zarówno dla mieszkańców, jak i dla potencjalnych inwestorów. Wpływa na nią niezliczona ilość czynników, jednak najważniejsze cztery – transport, łatwość dostępu do infrastruktury miejskiej i usług, środowisko naturalne i sprawy kultury – są wspólne dla wszystkich aglomeracji europejskich.

Tylu Polaków
mieszka
w miastach

61,3 proc.

Znajduje to odzwierciedlenie w priorytetach „Narodowej Strategii Spójności”, a więc także w sposobie dystrybucji środków inwestycyjnych, zarówno pochodzących z

budżetu państwa, jak i z funduszy Unii Europejskiej. Inwestycje wspierające rozwój którejsz z tych dziedzin w polskich miastach zajmują ważne miejsce wśród projektów realizowanych w ramach pięciu ogólnokrajowych programów operacyjnych, za pomocą których fundusze europejskie wspierają rozwój Polski. Dodatkowo inwestycje bezpośrednio wpływające na poprawę warunków życia w polskich metropoliach zajmują istotne miejsce wśród projektów realizowanych w ramach szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych, opracowywanych przez samorządy województw.

Olbrzymia część projektów przeznaczonych do realizacji w najbliższych latach w ramach któregoś z tych programów dotyczy polskich metropolii. Niektóre z nich bezpośrednio wpłyną na atrakcyjność miast o największym znaczeniu. Inne zwiększą konkurencyjność ośrodków miejskich pośrednio, przez rozwój ich najbliższego zaplecza. Lista dużych inwestycji przeznaczonych do realizacji w ramach RPO liczy ponad sto pozycji. Wśród nich moż-

na znaleźć projekty niemal ze wszystkich kategorii: od rozbudowy szkół i bibliotek uniwersyteckich, przez budowę dróg, obwodnic, modernizację torów kolejowych, inwestycje w ochronę środowiska, wsparcie przedsiębiorczości, po budowę szerokopasmowej sieci teleinformatycznej.

modernizacja zakładu unieszkodliwiania odpadów i budowa oczyszczalni ścieków.

Poniżej opisane są wybrane inwestycje proponowane przez władze lokalne do wpisania na listę indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO.

znalazły się m.in. plany budowy linii łódzkiego tramwaju regionalnego łączącej miasto ze Zgierzem i Pabianicami, a także trasy szybkiej kolei łączącej Łódź z Warszawą. Planowana jest też rewitalizacja centrum miasta. Prace pochłoną około 132 mln zł, z czego ponad trzy czwarte pokryją fundusze unijne.

12 największych miast skupia ok. **70 proc.** spółek z kapitałem zagranicznym

■ Co zbudują miasta

W latach 2007 – 2013 sama Warszawa ma wydać na inwestycje ponad 10 mld zł (dane Urzędu Miasta). Wśród projektów na najbliższe lata znalazły się głównie te związane z drogami i transportem, m.in.: budowa II linii metra, trasy mostu Północnego, nowej linii tramwajowej na Tarchomin oraz drogi szybkiego ruchu N-S. Natomiast Warszawski Park Technologiczny ułatwi stolicy rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Inwestycje polepszające jakość życia warszawiaków znalazły się na liście projektów kluczowych POIiŚ. Wśród nich największe to

Ciekawą inwestycją komunikacyjną planują dwa główne ośrodki województwa kujawsko-pomorskiego: Bydgoszcz i Toruń. Dzieli je zaledwie kilkadziesiąt kilometrów, a dotychczas nie próbowano ich połączyć w jedną aglomerację. Zmienić się to może po wybudowaniu BiT City – linii szybkiej kolei miejskiej. Ta inwestycja pozwoli na ograniczenie ruchu samochodowego między oboma miastami.

Najważniejsze plany inwestycyjne Łodzi dotyczą zwiększenia roli tego miasta w skali regionu i kraju. Wśród największych projektów

Kraków inwestuje głównie w podstawę swojego dotychczasowego sukcesu, a więc w kulturę i turystykę. Na liście projektów kluczowych dla rozwoju miasta znalazły się m.in.: rewaloryzacja Muzeum Armii Krajowej, dawnej Twierdzy Kraków, budowa Muzeum Tadeusza Kantora i Małopolskiego Ogrodu Sztuki. Kraków rozwija także największe w Polsce Muzeum Lotnictwa oraz Operę Krakowską.

Wrocław planuje znacząco poprawić jakość życia mieszkańców. Wśród najważniejszych inwestycji można znaleźć zarówno pro-

Koszt odnowy
centrum Łodzi

132 mln zł

projekt poprawy jakości wody na terenie miasta, jak i gruntowną modernizację szybkiej linii tramwajowej przecinającej ściśle, historyczne centrum miasta z północy na południe. Zintegrowany system transportu szynowego ma obejmować także nowo wybudowaną sieć kolei miejskiej i aglomeracyjnej, dzięki której miasto znacznie zwiększy swój i tak spory już potencjał.

Wrocław planuje też stworzyć publiczny system informacji przestrzennej, dzięki któremu możliwe będzie usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej.

Lista największych polskich miast

Miasto	Liczba mieszkańców (2006)	Województwo	Adres www
Warszawa	1 697 596	mazowieckie	um.warszawa.pl
Łódź	767 628	łódzkie	www.uml.lodz.pl
Kraków	757 144	małopolskie	www.krakow.pl
Wrocław	635 932	dolnośląskie	www.wroclaw.pl
Poznań	567 882	wielkopolskie	www.poznan.pl
Gdańsk	458 053	pomorskie	www.gdansk.pl
Szczecin	411 119	zachodniopomorskie	www.szczecin.pl
Bydgoszcz	366 074	kujawsko-pomorskie	www.bydgoszcz.pl
Lublin	354 967	lubelskie	www.um.lublin.pl
Katowice	317 220	śląskie	www.um.katowice.pl
Białystok	294 864	podlaskie	www.bialystok.pl
Gdynia	252 791	pomorskie	www.gdynia.pl
Częstochowa	246 890	śląskie	www.czestochowa.pl
Radom	227 018	mazowieckie	www.radom.pl
Sosnowiec	226 034	śląskie	www.sosnowiec.pl
Kielce	208 193	świętokrzyskie	www.um.kielce.pl
Toruń	208 007	kujawsko-pomorskie	www.torun.pl
Gliwice	199 451	śląskie	www.um.gliwice.pl
Zabrze	191 247	śląskie	www.zabrze.pl
Bytom	187 943	śląskie	www.bytom.pl

Poznań stawia na zaawansowane technologie: siedem spośród szesnastu projektów o znaczeniu strategicznym ma związek z informatyką. Wśród inwestycji, które w najbliższych

latkach uzyskają dofinansowanie z funduszy unijnych, można znaleźć między innymi budowę wielkopolskiego centrum zaawansowanych technologii informacyjnych.

Drogi kluczem do rozwoju polskiej gospodarki

Rozdział IV

Jedną z dziedzin, w których Polska ma największe zaległości, jest rozwój sieci drogowej. Po 1989 r. wielkość przewozów drogowych w naszym kraju gwałtownie się zwiększyła. W ciągu ostatniej dekady natężenie ruchu wzrosło dwukrotnie, a ilość samochodów sięgnęła niemal 13 mln. Jednocześnie sieć drogowa pozostała prawie taka sama.

■ Bariery do pokonania

Dziś łączna długość dróg o dopuszczalnym nacisku 115 kN/oś, stanowiącym standard ogólnoeuropejski, wynosi 637 km (dane Ministerstwa Transportu). To zaledwie 3,5 proc. długości całej sieci drogowej kraju. Stan dróg

krajowych również pozostawia wiele do życzenia. Zaledwie 46 proc. z nich można uznać za dobre. Stan aż 26 proc. określany jest jako zły. Niemal jedna trzecia wymaga remontu, a modernizację kolejnej jednej trzeciej można będzie odwlec zaledwie o kilka lat.

Taki stan dróg stanowi jedną z największych barier rozwoju Polski. Niedostosowanie większości tras tranzytowych do ruchu ciężarowego powoduje, że nasz kraj nie może wykorzystać wielu szans, jakie daje nam między innymi korzystne położenie geograficzne na

Do 2015 r.
powstanie

67 obwodnic

granicy Unii Europejskiej, między Niemcami a krajami byłego ZSRR. Fatalny stan infrastruktury drogowej zmniejsza przepływ towarów między krajami UE a Wschodem, a także odbija się negatywnie na bilansie wymiany

handlowej Polski. Stan dróg ma też poważne następstwa jeśli chodzi o ruch turystyczny i o mobilność polskich pracowników.

Zarówno rząd, jak i samorzady sukcesywnie poprawiają jakość istniejących dróg, jednak tempo zmian w skali całego kraju jest niewielkie, za to potrzeby – ogromne. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej i korzystne wyniki polskiej gospodarki dają szansę na gwałtowne przyspieszenie tych prac w ciągu najbliższych sześciu lat. Bez rozwoju dróg nie ma co myśleć o rozwoju całego kraju. Dlatego też wydatki na modernizację i rozbudowę sieci autostrad i dróg szybkiego ruchu o znaczeniu

ponadlokalnym stanowią jeden z priorytetów w polskiej strategii rozwoju na najbliższe lata.

W celu koordynacji rozwoju sieci drogowej rząd przyjął zintegrowany „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2007 – 2015”.

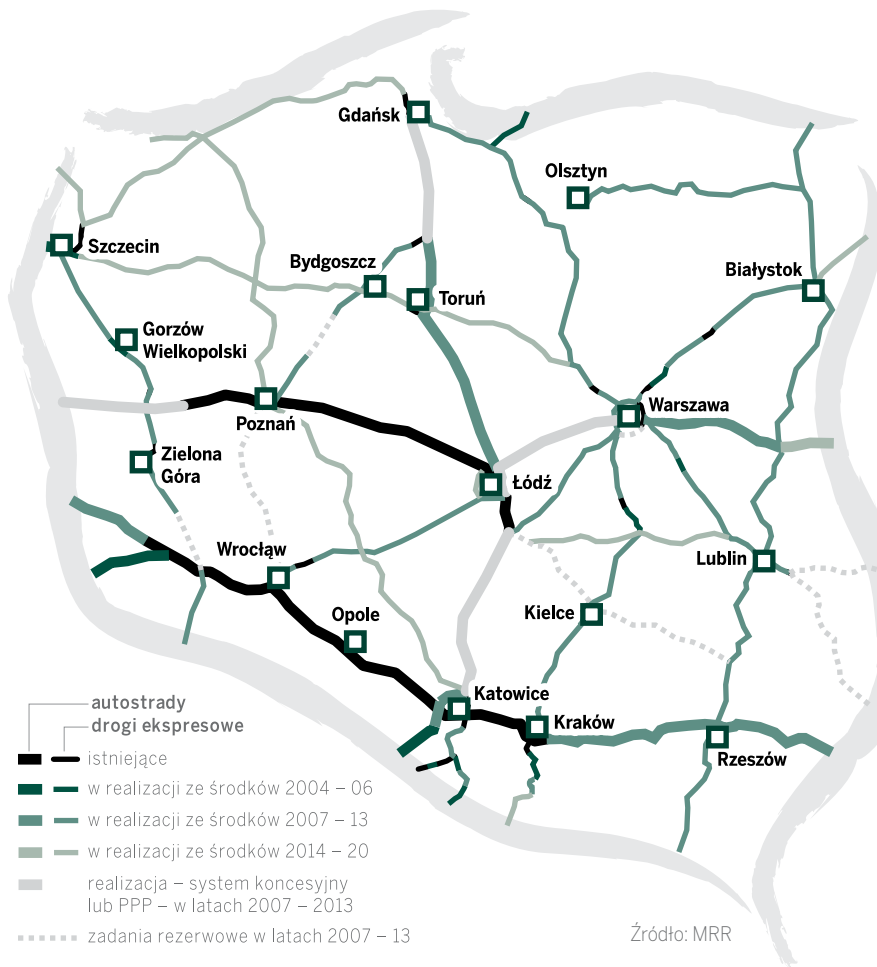
Most Świętokrzyski w Warszawie

Wraz z suplementem wyznaczającym priorytetowe kierunki rozwoju infrastruktury drogowej niezbędnej przy organizacji mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2012 program ten tworzy zupełnie nową jakość w historii inwestycji komunikacyjnych. W jego ramach do 2015 r. ma powstać 1145 km autostrad oraz 2817 km dróg ekspresowych zgodnych z międzynarodowymi standardami. Niemal 2000 km już istniejących dróg zostanie gruntownie przebudowanych i zmodernizowanych. Ponadto powstanie 67 obwodnic najważniejszych ośrodków miejskich i aglomeracji o łącznej długości niemal pół tysiąca kilometrów.

■ Skąd pieniądze

Polska planuje w ciągu niecałej dekady nadrobić zaległości wielu dziesięcioleci i doścignąć pod względem rozwoju kraje, w których infrastrukturę drogową traktuje się priorytetowo od dawna. Skalę tego przedsięwzięcia trudno jest porównać z jakimkolwiek innym programem budowy dróg na świecie. Z analizy Ministerstwa Transportu wynika, że realizacja

- autostrady
- drogi ekspresowe
- istniejące
- w realizacji ze środków 2004 – 06
- w realizacji ze środków 2007 – 13
- w realizacji ze środków 2014 – 20
- realizacja – system koncesyjny lub PPP – w latach 2007 – 2013
- ..... zadania rezerwowe w latach 2007 – 13

Źródło: MRR

„Programu Budowy Dróg Krajowych” wraz z wykupem gruntów, przygotowaniem projektów budowlanych i utrzymaniem istniejącej sieci dróg może pochłonąć nawet powyżej 164 mld zł. Ponad 131 mld zł kosztować ma budowa nowych dróg, a kolejne 32,5 mld pochłonie remont istniejących tras.

Limit środków z polskiego budżetu zarezerwowanych na ten cel wynosi 150 mld zł. Spora część funduszy pochodzić będzie z dochodów z podatku akcyzowego od paliw płynnych, a także z kredytów, jakie Polska zamierza zaciągnąć w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz krajowych

Proponowane duże i kluczowe projekty z zakresu sieci drogowej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

i zagranicznych bankach. Dzięki partnerstwu publiczno-prywatnemu sporą część kosztów poniosą także firmy prywatne zainteresowane budową autostrad w systemie koncesyjnym. Jednak najistotniejszym czynnikiem wpływającym na uprawdopodobnienie planów rządu związanych z rozwojem krajowej infrastruktury jest członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

Inwestycje związane z polepszeniem jakości dróg uzyskują wsparcie w ramach programów operacyjnych. Jednym z nich jest Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, z którego ponad 19 mld euro zostanie przeznaczonych na rozwój sieci transportowej.

Inwestycje tego typu dotyczą także szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych. Jak podaje Ministerstwo Transportu, w ramach RPO ponad 3,7 mld euro pochłonie wspieranie inicjatyw związanych z transportem, od

budowy dróg po zakup taboru dla transportu publicznego. Podobne inwestycje przewidziano także w Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej.

■ Nowe autostrady

Sieć drogowa jest swoistym krwiobiegiem zarówno całego państwa, jak i poszczególnych jego regionów. W przygotowanym przez Ministerstwo Transportu „Programie Budowy

Do 2015 roku
w Polsce ma
powstać **1145 km**
autostrad oraz
2817 km dróg
ekspresowych

Dróg Krajowych na lata 2007 – 2015” rolę najważniejszych arterii przypisano głównym autostradam, które połączą granice kraju z największymi polskimi miastami, centrami przemysłu i handlu. Ich przebieg w dużej części pokrywa się z historycznymi szlakami handlowymi. Wiele z nich od dawna wpisanych jest w transeuropejskie trasy komunikacyjne. Teraz wreszcie nadarza się okazja, aby zrealizować dawne zamierzenia. Pomogą w tym środki z Unii Europejskiej.

■ Autostrada A1 połączy Trójmiasto na wybrzeżu Morza Bałtyckiego z Toruniem i węzłem komunikacyjnym w Strykowie k. Łodzi.

Stamtąd poprowadzi dalej na południe przez Częstochowę i zagłębienie śląskie do granicy z Czechami. Droga stanowi polski odcinek europejskiej trasy E75 łączącej Skandynawię na północy Europy ze stolicą Grecji – Atenami.

Most Siekierkowski w Warszawie

■ Autostrada A2 powstaje od lat 80. ubiegłego wieku. Docelowo połączy granicę polsko-niemiecką w Świecku z Poznaniem, Łodzią, Warszawą i przejściem granicznym Kukuryki na wschodniej granicy

Polski – z Białorusią. Trasa ta jest częścią europejskiego szlaku E30, który prowadzi z Wysp Brytyjskich przez Holandię, Niemcy, Polskę i Białoruś do Omska w zachodniej części Syberii w Rosji.

■ Autostrada A4 biegnie wzdłuż południowej granicy Polski. Już dziś łączy granicę polsko-niemiecką z Wrocławiem, Śląskiem i Krakowem. Kolejny, mający powstać w ciągu najbliższych pięciu lat, odcinek połączy istniejącą część trasy ze stolicą Podkarpacia – Rzeszowem i polsko-ukraińskim przejściem granicznym Korczowa. Droga ta stanie się główną osią komunikacyjną podczas finałów mistrzostw Europy w piłce nożnej, które będą zorganizowane wspólnie przez Polskę i Ukrainę w 2012 roku. Autostrada stanowi polski odcinek międzynarodowej trasy E40 łączącej Calais we Francji z Ukrainą, południową Rosją i Kazachstanem.

■ Autostrada A6 jest polskim, końcowym odcinkiem niemieckiej autostrady A11. Łączy Szczecin z Berlinem i istnieje od 1936 r. Niebawem ma się zakończyć gruntowna modernizacja tej drogi.

■ Droga S8 stanowiąc będzie zewnętrzną obwodnicę Wrocławia. Jej powstanie znacząco usprawni ruch w europejskim korytarzu transportowym E67 łączącym Helsinki w Finlandii z czeską Pragą, a także korzystnie wpłynie na poziom życia mieszkańców stolicy Dolnego Śląska – Wrocławia.

Taką kwotę
zarezerwowano
w budżecie
państwa
na budowę
i remonty dróg

150 mld zł

■ Droga S18 stanowi połączenie zachodniego odcinka drogi A4 z niemiecką autostradą A13 łączącą Berlin z Dreznem. Obecnie trwa modernizacja już istniejących odcinków drogi. Inwestycja ta powinna się zakończyć do 2009 roku.

Na opisanym wyżej szkielecie oparta zostanie sieć nowoczesnych dróg ekspresowych w naszym kraju. Jej powstanie zlikwiduje wiele barier, które blokują rozwój gospodarki Polski oraz napływ kapitału zagranicznego. Na liście projektów umieszczonych w „Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2007 – 2015” znalazły się fragmenty 13 planowanych dróg szybkiego ruchu. Wśród nich

są zarówno łączniki, jak choćby S1 (między A1 a Cieszyнем) i S2 (południowa obwodnica Warszawy), jak i drogi o znaczeniu międzynarodowym. Do tej drugiej kategorii należą między innymi S3 (wzdłuż zachodniej granicy kraju, od Świnoujścia przez Gorzów i Zieloną Górę do granicy z Czechami w Lubawce), S8 (między granicą polsko-litewską a Dolnym Śląskiem) i S17 (z Warszawy przez Zamość na Ukrainę). Ważne będą też drogi o znaczeniu ogólnokrajowym. Zaliczyć do nich można: S5 (łączącą północny odcinek autostrady A1 z Poznaniem i Wrocławiem), północną część drogi S7 (na odcinku od Gdańska przez Olsztynkę do Warszawy) czy S19 (z Białegostoku przez Lublin na Słowację).

Gdzie szukać informacji

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	www.mrr.gov.pl	022 461 30 00
Ministerstwo Transportu	www.mt.gov.pl	022 630 10 00
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	www.gddkia.gov.pl	022 375 88 88
Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	www.krbrd.gov.pl	022 630 12 55
Główny Inspektorat Transportu Drogowego	www.gitd.home.pl	022 630 13 70

Nowoczesna kolej połączy Polaków

Rozdział V

Zarówno w „Narodowej Strategii Spójności”, jak i w planach rozwojowych Unii Europejskiej kolej zajmuje ważne miejsce. W latach 2007–2013 w ramach POIiŚ realizowane będą inwestycje kolejowe, na które – jak podaje Ministerstwo Transportu (www.mt.gov.pl) – przeznaczono ze środków Funduszu Spójności ok. 4,8 mld euro. Inwestycje obejmą rozwój linii kolejowych, remonty dworców oraz wymianę taboru.

Konieczne inwestycje

W 2001 r., zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej, państwowe przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe rozbito na kilkanaście

osobnych spółek. Każda z nich ma określony profil działalności, a wszystkie podlegają firmie PKP SA sprawującej nadzór nad całą grupą kapitałową. Restrukturyzacja jasno rozdzieliła firmę zarządzającą infrastrukturą kolejową od firm przewozowych. Najważniejsze ze spółek wyłonionych z dawnego państwowego monopolisty to PKP Cargo (odpowiedzialne za przewóz towarów), PKP Intercity (pociągi dalekobieżne i ekspresowe) i PKP Przewozy Regionalne. Większą część torowisk i infrastruktury kolejowej przejęła spółka Polskie Linie Kolejowe.

Polska sieć kolejowa jest stosunkowo dobrze rozwinięta i charakteryzuje się dużą racjonalnością rozmieszczenia przestrzennego.

Dworzec kolejowy we Wrocławiu

Jednak znajduje się w złym stanie i wymaga natychmiastowej poprawy. Z danych spółki PKP PLK, zarządzającej większością polskich torów wynika, że aż 35 proc. wszystkich linii nie nadaje się do remontu i kwalifikuje się jedynie do wymiany. Na ponad 9 tys. km torowisk (około połowy wszystkich linii) dopuszczalna prędkość nie przekracza 60 km/h. To zmniej-

ści rozwojowych. Niedoinwestowanie polskich sieci kolejowych skutkuje też trudnościami przy integracji naszych kolei z Transeuropejską Siecią Transportową tworzoną w ramach unijnej Wspólnej Polityki Transportowej.

Dzięki wsparciu funduszy europejskich kilkanaście najważniejszych inwestycji stworzy w Polsce szkielet nowoczesnej sieci trans-

cztery najważniejsze linie, które przecinają Polskę wzdłuż historycznych szlaków komunikacyjnych.

Modernizacja, nadzorowana przez PKP PLK, obejmie m.in. wymianę szyn, podkładów i rozjazdów, budowę i unowocześnienie wiaduktów, przejść podziemnych i przepustów oraz przebudowę urządzeń łączności.

Połączenia kolejowe mogą być **konkurencją** dla transportu lotniczego

sza konkurencyjność kolei względem przewozów samochodowych. Tylko na 2300 km linii kolejowych pociągi mogą kursować z prędkością do 120 km/h, a prędkość 160 km/h jest dopuszczalna jedynie na nielicznych odcinkach torów w kraju.

■ Cztery linie to podstawa

Brak szybkich połączeń kolejowych między największymi polskimi aglomeracjami znacząco upośledza wykorzystanie ich możliwo-

portu szynowego. Dzięki temu możliwy będzie bardziej zrównoważony rozwój kolejnictwa w następnych okresach rozliczeniowych (więcej: www.mt.gov.pl).

Większość projektów dotyczących inwestycji w transport szynowy będzie finansowana z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zgodnie z osią priorytetową „Transport przyjazny środowisku”, oraz z funduszy transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku dróg podstawową sieć kolejową tworzą

Dzięki korekcie łuków możliwe będzie zwiększenie prędkości pociągów pasażerskich do 160 km/h, a towarowych do 120 km/h.

■ Połączyc aglomeracje

Najważniejszą linią o przebiegu południkowym będzie zmodernizowana trasa E65/CE 65, łącząca Gdynię z Warszawą, Katowicami i dwoma przejściami granicznymi: w Zwardoniu (na Słowację) i Zebrzydowicach (do Republiki Czeskiej). Dzięki przebudowie pierwszego

odcinka tej linii (Warszawa–Gdynia) podróż ze stolicy nad morze skróci się z ponad czterech i pół godziny do ok. trzech. Inwestycja pochłonie 1,4 mld euro (85 proc. dofinansowanie).

Drugą ze strategicznych linii kolejowych północ–południe jest trasa E59 biegnąca z Wrocławia przez Poznań i Szczecin do portu

ruch pasażerski pomiędzy krajami goszczącymi Euro 2012 znacznie przyspieszy. Ponadto, linia ta usprawni wymianę towarową Polski z Ukrainą.

Czwartą linią o znaczeniu strategicznym, której modernizacja planowana jest na najbliższe lata, to połączenie E20/CE20 (Warszawa

7 mld euro to koszt budowy linii dużej prędkości

w Świnoujściu. Docelowo podróż z Wrocławia do Poznania ma zająć około 75 minut. Zakończenie prac remontowych planowane jest na 2014 rok, a całość robót ma kosztować około 1,5 mld euro.

Wśród dużych projektów wpisanych na listę indywidualnych projektów kluczowych PO Infrastruktura i Środowisko znajduje się także modernizacja linii kolejowej E30/CE30 prowadzącej ze Zgorzelca na granicy z Niemcami przez Wrocław, Kraków i Przemysł do przejścia granicznego w Medyce. Dzięki tej linii

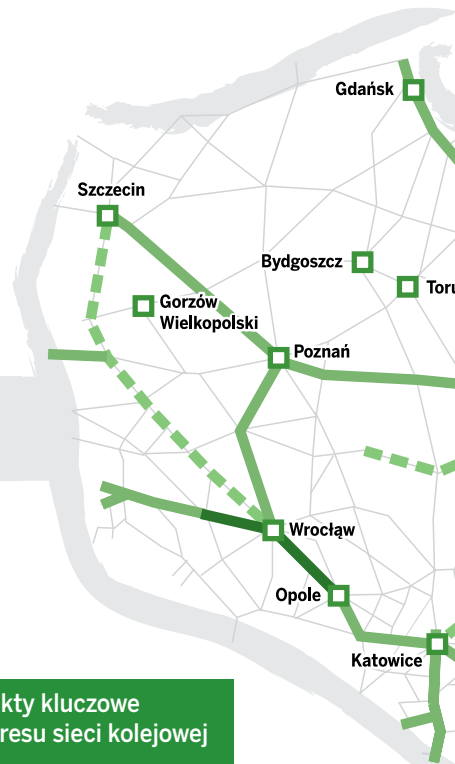
– Poznań). Trasa ta stanowi najważniejszy dla Polski odcinek międzynarodowej magistrali kolejowej łączącej Berlin z Moskwą. Jej dostosowanie do wymagań współczesnego ruchu towarowego będzie miało znaczenie nie tylko dla gospodarki Polski, ale i całej UE.

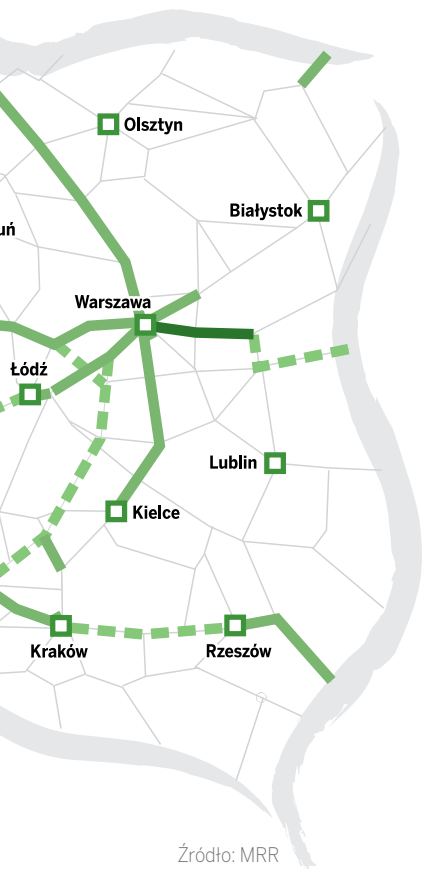
Plany na przyszłość

Te cztery linie to niejedynie odcinki polskiej sieci kolejowej, które w najbliższym czasie zostaną dostosowane do najwyższych współcze-

Projekty kluczowe z zakresu sieci kolejowej

- projekty ze środków unijnych 2001 – 2006
- zadania rezerwowe
- planowane projekty ze środków unijnych na lata 2007 – 2013
- pozostałe linie kolejowe

Źródło: MRR

snych standardów. Od roku trwają prace nad gruntowną przebudową linii między dwoma największymi miastami w Polsce: Warszawą i Łodzią. Oba miasta dzieli niecałe 130 km ale dotychczas rozwijały się oddzielnie z braku dobrych połączeń drogowych i kolejowych. Istniejąca linia kolejowa znajduje się w bardzo złym stanie, a na niektórych odcinkach pociągi muszą zwalniać nawet do 30 km/h. Najszybsze pokonują tę trasę w ponad dwie godziny. Po zakończeniu prac czas ten skróci się o połowę. W dalszej perspektywie możliwa będzie także przebudowa trasy Warszawa – Łódź dostosowująca ją do standardów nowoczesnej, superszybkiej kolei.

Prace nad koncepcją linii dużej prędkości, będącej polskim odpowiednikiem francuskiej TGV, hiszpańskiej AVE czy linii Eurostar

pod kanałem La Manche, trwają od kilku lat. Trasa takiej kolei ma prowadzić z Warszawy do Łodzi i Kalisza, a stamtąd dwiema odnogami do Wrocławia i Poznania. Pociągi poruszałby się po wydzielonych torach z prędkością dochodzącą nawet 350 km/h. Budowa takiej trasy połączyłaby cztery spośród największych miast Polski. Stanowiłaby doskonałą alternatywę dla komunikacji lotniczej.

Podróż z Warszawy do Wrocławia zamiast ok. pięciu godzin, zajęłaby nieco ponad półtoręj. Jednocześnie trasa byłaby zgodna z ogólnoeuropejską tendencją do rozdzielania ruchu pasażerskiego i towarowego. Do 2012 r. mają się zakończyć prace projektowe i przygotowanie gruntów potrzebnych do budowy linii dużej prędkości. Według wstępnych szacunków koszt inwestycji przekroczy 7 mld euro.

Gdzie szukać informacji

Polskie Koleje Państwowe SA	www.pkp.pl	022 474 91 01
PKP Polskie Linie Kolejowe – Biuro Planowania Inwestycji	www.plk-sa.pl	022 473 29 03
Urząd Transportu Kolejowego	www.utk.gov.pl	022 630 18 30
Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa	www.cntk.pl	022 473 13 00

Ochrona środowiska

– jeden z priorytetów

Rozdział VI

W najbliższych latach na inwestycje proekologiczne Polska może pozyskać z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ok. 4,7 mld euro. Dzięki połączeniu w jednym dokumencie planistycznym rozwoju infrastruktury kraju oraz inwestycji proekologicznych Polska uniknie konfliktu między koniecznością rozwoju gospodarczego a ochroną przyrody.

Mamy co chronić

Pod względem liczby gatunków i walorów przyrodniczych środowisko naturalne Polski jest unikatowe i należy do najbogatszych na kontynencie. Nierównomierna urbanizacja,

a także rolniczy charakter sporej części kraju pozwoliły na zachowanie do naszych czasów wielu unikalnych ekosystemów. Polska jako jeden z nielicznych krajów w Europie może się poszczycić rozległymi kompleksami leśnymi zamieszkanymi przez dużą liczbę gatunków zwierząt, które gdzie in-

dziej wyginęły już wiele lat temu. Wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowiecka jest ostatnim na kontynencie lasem pierwotnym, niemal niezmie-

Żubry w Białowieskim Parku Narodowym

nionym od czasów najdawniejszych. W naszym kraju zachowały się także unikatowe doliny rzeczne, a Wisła jest ostatnią wielką rzeką europejską, której koryto nie zostało uregulowane. Różnego rodzaju ochroną objęte jest w Polsce ponad 10 mln hektarów. To niemal jedna trzecia powierzchni kraju. Dwadzieścia trzy parki narodowe zajmują 314,5 tys. hektarów. Przyrodę chroni się też w 1368 rezerwach przyrody rozsianych po całym kraju, a także w 120 parkach krajobrazowych i na 448 obszarach chronionego krajobrazu. Poza tymi formami ochrony przyrody Polska respektuje także ochronę obszarów wartościowych objętych programem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Polska od dawna przywiązuje wielką wagę do ochrony przyrody. Tradycje instytucjonalnej ochrony przyrody sięgają XVI wieku, w którym ówczesni władcy zakazali

polowań na żubry w Puszczy Białowieskiej. W ostatnich dwudziestu latach udało się osiągnąć bardzo wiele, jeśli chodzi o niwelowanie wpływu naszej gospodarki na środowisko. Polska jest stroną wielu międzynarodowych umów dotyczących między innymi redukcji emisji gazów cieplarnianych i spalin oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Kanały proekologiczne

Poważną przeszkodą jest natomiast ogromne zacofanie polskich miast pod względem gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków. Jednak dzięki funduszom europejskim w najbliższych latach możliwe będzie nadrobienie zaległości także w tej dziedzinie.

Na liście projektów kluczowych zgłoszonych do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko najważniejsze miejsca zajmują plany inwestycji związanych z usprawnieniem krajowej gospodarki wodno-ściekowej.

Wśród wniosków o dofinansowanie należących do tej kategorii znaleźć można projekty budowy sieci wodociągowych i kanali-

Inwestycje w ekologii

- Projekty kluczowe w sektorze wodno-ściekowym zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych
- Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

zacyjnych, a także stacji uzdatniania wody na terenie miast, gmin i powiatów w całej Polsce. Po środki na ten cel tłumnie zgłaszają się samorządy z całego kraju. Budowa kanalizacji

i oczyszczalni ścieków na taką skalę wpłynę na sposób znaczący na poziom życia mieszkańców Polski. Jednak poprawa czystości wód będzie miała także olbrzymi wpływ na gospodarkę, zwłaszcza na konkurencyjność przedsiębiorstw, których działalność jest wyraźnie zależna od stanu środowiska naturalnego. Dotyczy to przede wszystkim firm sektora rolniczego i turystyki.

Plany inwestycyjne obejmują też ochronę czystości zbiorników i cieków wodnych na terenach atrakcyjnych turystycznie. Na przykład jeden z najlepiej znanych polskich kurortów, Sopot, wystąpił o niemal 40 mln euro na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

na swoim terenie. Celem tej inwestycji ma być ochrona wód przybrzeżnych Zatoki Gdańskiej, która przyciąga co roku setki tysięcy turystów. Samorządy i organizacje pozarządowe

wystąpiły też o fundusze między innymi na ochronę wód w dolinie Popradu, dorzeczu Biebrzy i w regionie środkowej Odry.

Znaczące sumy w ramach tego samego Programu Operacyjnego zostaną przeznaczone na projekty związane z gospodarką odpadami. Choć gospodarstwa domowe w Polsce produkują mniej odpadów niż ma to miejsce w lepiej rozwiniętych krajach Unii Europejskiej, pod względem powtórnego wykorzystania i utylizacji śmieci Polska ma wciąż wiele do zrobienia. Kilkadziesiąt jednostek samorządowych wystąpiło o środki na opracowanie systemów gospodarki odpadami lub budowę zakładów termicznego unie-

szkodliwiania odpadów. Kilkaset milionów euro z tej puli zostanie wydanych na rekultywację obszarów zniszczonych przez górnictwo lub użytkowanie wojskowe.

Ekologia może być opłacalna

Udział w finansowaniu inwestycji proekologicznych ma też biznes. Choć niemal 95 proc. energii powstaje w Polsce z węgla, to za sprawą prywatnych inwestorów wykorzystanie źródeł odnawialnych stale się zwiększa.

W Ostrowie Wielkopolskim zakład ciepłowniczy buduje blok do produkcji ciepła z odpadów pochodzących z pobliskich zakła-

dów drzewnych. W północnej Wielkopolsce wkrótce powstanie elektrownia, w której paliwem będą odpady produkcyjne z gorzelnii. Na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Kostrzynie powstaje fabryka bioetanolu.

W Toruniu władze miasta porozumiały się z lokalnym dostawcą energetycznym w sprawie realizacji programu „Zero emisji dla Starówki”. Obecnie w ponad 60 proc. budynków w obrębie zabytkowego toruńskiego Starego Miasta mieszkańcy palą węglem lub koksem. Firma będzie dofinansowywać wymianę instalacji oraz urządzeń grzewczych. Zyska na tym kilkadziesiąt tysięcy stałych klientów, zaś miasto pozbędzie się kłopotliwego problemu.

Sejm Najwyższy w Warszawie

Gdzie szukać informacji

Ministerstwo Środowiska	www.mos.gov.pl	022 579 29 00
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	www.nfosigw.gov.pl	022 459 00 00
Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000	natura2000.mos.gov.pl/natura2000	022 579 29 00
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	www.gios.gov.pl	022 579 29 00
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	www.kzgw.gov.pl	022 372 02 10
Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	www.lp.gov.pl	022 825 85 56

Nowe technologie

zmieniają rodzimy biznes

Rozdział VII

Jedyną szansą na utrzymanie przez Europę wiodącej pozycji w światowej wymianie gospodarczej jest rozwój naukowy. Polska wybrała drogę prowadzącą do budowy gospodarki opartej na wiedzy.

■ Pieniądze dla naukowców

Jedną z największych zalet Polski, jakie przyciągają inwestorów, jest wysoce rozwinięta sieć około tysiąca centrów naukowo-badawczych. Polskie uniwersytety i ośrodki naukowe cieszą się renomą w świecie i stanowią doskonałe zaplecze dla przedsiębiorczości, która w coraz większym stopniu jest zależna od dostępu do specjalistów i naukowców.

Unia Europejska wspiera rozwój innowacyjności w krajach członkowskich, a fundusze unijne dają szansę na rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Uchwalona w 2000 r. tzw. strategia lizbońska wyznacza kierunki rozwoju w tej dziedzinie. Jej najważniejszym zaleceniem jest zwiększenie łącznych wydatków na rozwój i badania naukowe do poziomu nie mniejszego, niż 3 proc. PKB. Dzięki za-

Parki i inkubatory

	Wartość projektów w mln zł	Liczba obiektów
Śląskie	229,8	15
Dolnośląskie	17,1	10
Podkarpackie	88,0	4
Małopolskie	77,9	4
Zachodniopom.	65,8	4
Mazowieckie	54,5	3
Wielkopolskie	47,7	4
Kujawsko-Pom.	37,4	4
Pomorskie	33,9	2
Podlaskie	29,3	3
Łódzkie	27,2	5
Opolskie	8,6	1
Lubuskie	6,3	1
Lubelskie	0,5	1

strzykowi finansowemu z funduszy unijnych, a także rozsądnej strategii przyjętej w postaci Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Polska ma szansę dokonać na tym polu ogromnego skoku. W najbliższych pięciu latach nauka wzbogaci się o ok. 3 mld euro (dane Ministerstwa Rozwoju Regionalnego; lista indywidualnych projektów kluczowych). Większość pochodzić będzie z budżetu UE.

Zarówno doświadczenia innych krajów Unii, jak i polskich miast pokazują, że rolę inicjatorów rozwoju mogą z powodzeniem spełniać samorządy. Dzięki rozpowszechnieniu idei gospodarki opartej na wiedzy samorządowcy coraz częściej odkrywają, że bliskość ośrodka akademickiego jest opłacalna, gdyż sprzyja inwestycjom w nowe technologie. Ośrodki naukowo-technologiczne nie tylko przynoszą miliardowe zyski, ale też napędzają lokalną gospodarkę.

Pomoc samorządowa

Władze polskich miast i województw także tworzą coraz więcej miejsc, gdzie nauka styka się z przedsiębiorczością. W całym kraju powstaje kilkanaście parków naukowo-technologicznych tworzonych według podobnego schematu. Ich zadaniem jest stworzenie przestrzeni, w której firmy prywatne będą mogły współpracować z naukowcami. Dzięki

Wybrane parki technologiczne w Polsce

Nazwa	Miasto	Rok założenia	Adres
DZIAŁAJĄCE			
Poznański Park Naukowo-Technologiczny	Poznań	1995	www.ppnt.poznan.pl
Krakowski Park Technologiczny	Kraków	1998	www.sse.krakow.pl
Wrocławski Park Technologiczny	Wrocław	1998	www.technologypark.pl
Park Naukowo-Technologiczny Politechniki Koszalińskiej	Koszalin	1998	www.pnt.tu.koszalin.pl
Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny	Szczecin	2000	www.spnt.pl
Pomorski Park Naukowo-Technologiczny	Gdynia	2001	www.ppnt.gdynia.pl
Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny	Bełchatów	2003	www.ppt.belchatow.pl
LOTOS Park Technologiczny	Czechowice-Dziedzice, Jasło	2005	www.lotospark.pl
Toruński Park Technologiczny	Toruń	2005	www.technopark.org.pl
W STADIUM ORGANIZACJI			
Beskidzki Park Technologiczny	Bielsko-Biała		www.arrsa.pl
Technopark Gliwice	Gliwice		www.technopark.gliwice.pl
Lubelski Park Naukowo-Technologiczny	Lublin		www.lpnt.lublin.pl
Regionalny Park Naukowo-Technologiczny	Łódź		www.technopark.lodz.pl
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny	Płock		www.pppt.pl
Nickel Technology Park	Poznań		www.ntpp.pl
Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód	Suwałki		www.park.suwalki.pl
Podkarpacki Park Technologiczny	Rzeszów		www.rarr.rzeszow.pl
ChemiPark Technologiczny	Brzeg Dolny		www.chemipark.pl
TechnoPort	Warszawa		www.technoport.pl
Opolski Park Naukowo-Technologiczny	Opole		www.opnt.po.opole.pl
Gdański Park Naukowo-Technologiczny	Gdańsk		www.strefa.gda.pl
Górnośląski Inkubator Technologiczny	Ruda Śląska		www.inkubatorrudzki.pl
Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny	Sosnowiec		www.sosnowiec.pl

zlokalizowaniu centrów w dużych miastach i zapewnieniu im finansowania w najbliższych latach większość z nich udostępni przedsiębiorstwom zainteresowanym działalnością badawczą i rozwojową (B+R) laboratoria oraz nowoczesną aparaturę badawczą, a także dostęp do dobrze wykształconej kadry. Na liście tego typu miejsc można znaleźć między innymi parki technologiczne w Warszawie, Toruniu, Wrocławiu, Szczecinie, Krakowie czy Poznaniu. Jednym z najszerzej zakrojonych

la przedsiębiorcom wspólnie występować o granty unijne, zamawiać surowce i półprodukty niezbędne do produkcji.

Na terenie Polski działa około 40 centrów B+R należących do wielkich, ponadnarodowych korporacji. Takie ośrodki stworzyły już między innymi koncerny: ABB, Fujitsu, IBM, Volvo, Motorola czy Siemens. Swoje centra rozwojowe mają w Polsce również: Smith Kline, Faurecia, Lucent Technologies, Philips, Microsoft, Pratt & Whitney.

Inwestorzy mogą też skorzystać z osiągnięć polskich firm w regionach, gdzie wyraźna jest koncentracja firm ze zblizonych sektorów gospodarki. W klastrach przemysłowych firmy konkurują ze sobą, ale też współpracują w zakresie prac B+R. W południowo-wschodniej Polsce działa Dolina Lotnicza – stowarzyszenie kilkudziesięciu firm przemysłu lotniczego. Podobne grupy firm powstają także w Trójmieście (automatyka przemysłowa), oraz regionie świętokrzyskim (materiały budowlane).

W całej Polsce działa 40 nowoczesnych centrów badań i rozwoju

projektów związanych z badaniami i rozwojem jest Autostrada Firm Nowych Technologii (AFNT) tworzona wspólnie przez władze województw małopolskiego, śląskiego, opolskiego i dolnośląskiego, a także stolic tych regionów. Chcą one stworzyć sieć, w obrębie której firmy będą mogły wspólnie zlecać badania naukowe i wdrażać nowoczesne technologie do masowej produkcji. Łączenie firm w klastry pozwala

Gdzie szukać informacji

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzrznego	www.nauka.gov.pl	022 628 88 25
Naczelna Organizacja Techniczna	www.not.org.pl	022 827 39 85
Polska Akademia Nauk	www.pan.pl	022 620 49 70
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	www.parp.gov.pl	022 432 80 80
Państwowa Agencja Atomistyki	www.paa.gov.pl	022 695 98 00
Ośrodek Przetwarzania Informacji	www.opi.org.pl	022 351 70 80
Narodowy Program Foresight Polska 2020	foresight.polska2020.pl	022 529 25 20
Portal Innowacji	www.pi.gov.pl	022 432 80 80
Krajowa Sieć Innowacji	www.ksu.parp.gov.pl	022 432 80 80

Zachęty inwestycyjne, czyli co Polska oferuje przedsiębiorcom

Rozdział VIII

Niezależnie od wysiłków specjalistów od marketingu podstawowym kryterium przy wyborze miejsca lokowania kapitału jest perspektywa zysku. Na opłacalność inwestycji wpływ mają położenie geograficzne, zasoby kadrowe, stan infrastruktury, środowiska, rozmiar rynku, dostępność zaawansowanych technologii i wiele innych czynników. Polska pod każdym względem wyróżnia się spośród innych krajów regionu.

■ Dlaczego Polska

Młode, wykształcone i prężne społeczeństwo stanowi zarówno doskonały rynek zbytu, jak i świetne zaplecze kadrowe każdego przedsię-

wzięcia. Standard życia i poziom wykształcenia Polaków jest porównywalny z poziomem życia w krajach Europy Zachodniej. Dogodne położenie geograficzne w sercu kontynentalnej Europy umożliwia łatwy dostęp do innych rynków. Znaczenie Polski w świecie, członkostwo w Unii Europejskiej, NATO i OECD dają gwarancję, że kraj pozostanie stabilny

biznesowe stwarzają możliwości rozwoju w każdej branży. Świadczą o tym sukcesy tych przedsiębiorstw, które już skorzystały z szans, jakie oferuje Polska. W celu dalszego wzrostu udziału zagranicznych przedsiębiorstw w rozwoju kraju stworzono szeroką gamę zachęt inwestycyjnych. Olbrzymie środki, jakie w najbliższych latach przeznaczone zosta-

W Polsce działa 14 Specjalnych Stref Ekonomicznych

politycznie, bezpieczny i godny zaufania. Nowoczesne standardy prowadzenia biznesu, przyjazne ustawodawstwo i środowisko

na rozwój, infrastrukturę i zasoby ludzkie spowodują, że Polska stanie się jeszcze atrakcyjniejszym miejscem lokowania kapitału.

Najwięksi inwestorzy zagraniczni w 2006 r.

SHARP

Produkcja sprzętu elektronicznego
Wartość: **150 mln euro**
Zatrudnienie: **3000 osób**

Bridgestone

Produkcja opon
Wartość: **200 mln euro**
Zatrudnienie: **759 osób**

Sniace

Produkcja biopaliw
Wartość: **150 mln euro**
Zatrudnienie: **150 osób**

Voit

Produkcja części dla przemysłu motoryzacyjnego
Wartość: **200 mln euro**
Zatrudnienie: **759 osób**

Unicorn Chemical LLC

Produkcja komponentu biopaliw
Wartość: **48 mln euro**
Zatrudnienie: **100 osób**

P&G

Produkcja artykułów higienicznych
Wartość: **40 mln euro**
Zatrudnienie: **400 osób**

Polimoon Group

Produkcja opon
Wartość: **200 mln euro**
Zatrudnienie: **759 osób**

Dell

Produkcja serwerów i laptopów
Wartość: **200 mln euro**
Zatrudnienie: **3000 osób**

Indesit

Produkcja sprzętu AGD
Wartość: **77,7 mln euro**
Zatrudnienie: **1313 osób**

Shell

Centrum Usług
Wartość: **6,8 mln euro**
Zatrudnienie: **800 osób**

Źródło: Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych

W najbliższych latach Polska otrzyma z budżetu UE wsparcie najwyższe spośród wszystkich nowych członków Wspólnoty.

■ Wsparcie dla inwestorów

Jednym z najważniejszych instrumentów wspierających zagranicznych przedsiębiorców jest sieć specjalnych stref ekonomicznych (SSE). Zlokalizowane w niemal wszystkich regionach Polski strefy ułatwiają prowadzenie działalności za pomocą systemu ulg podatkowych i rozbudowanej infrastruktury. Dochody przedsiębiorcy, który decyduje się na zainwestowanie w jednej z SSE, są zwolnione z podatku dochodowego (zarówno

od osób prawnych, jak i fizycznych). Oprócz uprzywilejowania fiskalnego firmy uzyskują dostęp do działek przygotowanych pod inwe-

stycje, a także darmową pomoc przy załatwianiu formalności i prowadzeniu działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy w SSE mogą też korzystać z dotacji na szkolenia pracowników oraz dopłat wspierających tworzenie nowych miejsc pracy. Na terenie niektórych gmin możliwe jest także uzyskanie zwolnienia z podatku od nieruchomości.

W Polsce działa 14 specjalnych stref ekonomicznych. Zostały one ulokowane na północy kraju: w Słupsku, Sopocie, Suwałkach i Olsztynie, na zachodzie: w Kostrzynie, oraz w środkowej i południowej Polsce: w Łodzi, Legnicy, Kamiennej Górze, Wałbrzychu, Katowicach, Krakowie, Starachowicach, Tarnobrzegu i Mielcu.

■ Technologia w parku

Przedsiębiorcy stawiający na innowacyjność swoich produktów mogą także korzystać z parków technologicznych oraz przemysłowo-technologicznych. Parki technologiczne to miejsca, gdzie rozwój nauki i technologii ma się spotykać z inwestycjami na prowadzenie

badania pochodzącymi z prywatnego sektora oraz zastosowaniem efektów badań w późniejszej działalności produkcyjnej i usługowej firmy. Natomiast głównym celem parków przemysłowo-technologicznych jest zapewnienie nowymi inwestycjami miejsc pozostających

Renomowane
światowe firmy
doradcze
zachęcają do
**inwestowania
w Polsce**

po zamkniętych bądź zrestrukturyzowanych przedsiębiorstwach. Tworzone przy współudziale gminy, na której terenie się znajdują,

oferują one poprzemysłową infrastrukturę gotową do ponownego wykorzystania.

Parki technologiczne cechuje podobna struktura organizacyjna oraz cele, inny jest jednak ich charakter. Parki mają swoje specjalizacje. Na przykład Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny adresuje swoją ofertę przede wszystkim do przemysłu farmaceutycznego, firm produkujących urządzenia medyczne, a także do przemysłu motoryzacyjnego, maszynowego i chemicznego.

Taki profil działalności wynika pośrednio z zasobów know-how naukowych partnerów parku, którymi są trzy największe uczelnie w regionie: Śląska Akademia Medyczna, Politechnika Śląska i Uniwersytet Śląski. Krakowski Park Technologiczny ma ambicję

stworzenia na swym terenie „doliny usług”, czyli klastra firm chcących prowadzić działalność z zakresu technologii informacyjnej.

Swoje centra usług otworzyły na terenie krakowskiego parku m.in.: Shell, ACS, Philip Morris, IBM i Cap Gemini.

■ Raj dla inwestora

Działania polskich władz i samorządów przynoszą rezultaty. W rankingach prowadzonych przez szanowane instytucje zewnętrzne Polska opisywana jest jako raj dla inwestorów.

W raporcie „Europejska atrakcyjność inwestycyjna” firmy Ernst & Young, przygotowanym w 2006 r., Polska zajęła pierwsze miejsce, wyprzedzając takie kraje, jak Niemcy, Rosja czy Wielka Brytania. Natomiast w raporcie firmy konsultingowej AT Kearney z 2006 r. Polska zajęła piąte miejsce wśród państw

godnych zaufania inwestorów. Na wyższych pozycjach znalazły się jedynie: Chiny, Indie, USA i Wielka Brytania. Pierwsze miejsce

Specjalne strefy ekonomiczne w Polsce

Nazwa	Telefon	Adres www
Kamiennogórska SSE Małej Przedsiębiorczości	075 645 15 03	www.ssemp.pl
Katowicka SSE	032 251 07 36	www.ksse.com.pl
Kostrzyńsko-Słubicka SSE	095 721 98 00	www.kssse.pl
Krakowski Park Technologiczny	012 640 19 40	www.sse.krakow.pl
Legnicka SSE	076 722 35 70	www.strefa-legnica.com
Łódzka SSE	042 676 27 53	www.sse.lodz.pl
Pomorska SSE	058 555 97 10	www.strefa.gda.pl
Stupska SSE	059 841 28 92	www.sse.slupsk.pl
SSE Euro-Park Mielec	017 788 72 36	www.europark.com.pl
SSE Starachowice	041 275 41 01	www.sse.com.pl
Suwalska SSE	087 565 22 17	www.ssse.com.pl
Tarnobrzeska SSE Europark Wisłosan	015 823 47 08	www.tsse.pl
Wałbrzyska SSE	074 841 35 00	www.invest-park.com.pl
Warmińsko-Mazurska SSE	089 535 90 02	www.wmsse.com.pl
Agencja Rozwoju Przemysłu*	022 460 36 00	www.arp.com.pl

*Instytucja zarządzająca częścią SSE

na świecie pod względem dostępności lokalizacji, kosztów ziemi i regulacji prawnych, piąte w rankingu dogodnych lokalizacji inwestycji

bezpośrednich. Lista podobnych badań obejmuje wiele pozycji, a we wszystkich Polska wypada bardzo dobrze.

Kontakty do wybranych urzędów centralnych w Polsce

Nazwa	WWW	Telefon
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	www.mrr.gov.pl/	022 461 30 00
Departament Informacji i Promocji		022 461 39 62
Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej		022 461 39 19
Departament Koordynacji i Zarządzania Podstawami Wsparcia Wspólnoty		022 461 39 40
Departament Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności (PO Innowacyjna Gospodarka)		022 461 39 31
Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej (NSRO)		022 461 39 07
Departament Koordynacji Programów Infrastrukturalnych (PO Infrastruktura i Środowisko)		022 461 39 30
Departament Zarządzania Programem Transport (SPO Transport)		022 461 39 45
Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym (PO Kapitał Ludzki)		022 501 50 04
Departament Koordynacji Programów Regionalnych (Regionalne Programy Operacyjne)		022 536 73 73
Departament Wdrażania Programów Rozwoju Regionalnego (Euro 2012)		022 536 74 30
Ministerstwo Gospodarki	www.mg.gov.pl	022 693 50 00
Departament Funduszy Europejskich (POWKP)		022 693 51 09
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	www.nauka.gov.pl	022 628 88 25
Departament Funduszy Europejskich (POLiŚ)		022 529 23 03
Departament na Rzecz Rozwoju Gospodarki		022 529 24 62
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	www.mkidn.gov.pl	022 421 01 00
Departament Strategii Kultury i Spraw Europejskich		022 421 03 02
Ministerstwo Zdrowia	www.mz.gov.pl	022 634 96 00
Departament Funduszy Strukturalnych i Programów Pomocowych		022 860 69 00

Nazwa	WWW	Telefon
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	www.mps.gov.pl	022 661 10 00
Departament Funduszy		022 461 61 99
Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego		022 693 59 54
Ministerstwo Finansów	www.mf.gov.pl	022 694 55 55
Departament Międzynarodowych Instytucji Finansowych i Współpracy Zagranicznej		022 694 56 46
Departament Unii Europejskiej		022 694 46 03
Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE		022 694 32 82
Ministerstwo Sportu	www.msport.gov.pl	022 244 31 42
Departament Współpracy Międzynarodowej		022 244 31 23
Departament Infrastruktury Sportowej		022 244 31 37
Ministerstwo Transportu	www.mt.gov.pl	022 630 10 00
Biuro Informacji i Promocji		022 630 11 22
Departament Inwestycji i Analiz Ekonomicznych		022 630 18 10
Departament Dróg i Transportu Drogowego		022 630 12 40
Departament Kolei i Transportu Kolejowego		022 630 14 10
Departament Planowania Strategicznego i Polityki Transportowej		022 630 12 07
Departament Rządowego Programu Budowy Dróg i Autostrad		022 630 17 00
Departament Funduszy Strukturalnych		022 630 13 80
Departament Funduszu Spójności		022 630 17 75
Ministerstwo Środowiska	www.mos.gov.pl	022 579 29 00
Departament Infrastruktury i Środowiska (POLiŚ)		022 579 22 19
Departament Funduszy Ekologicznych		022 579 25 73
Departament Gospodarki Odpadami		022 579 27 98
Departament Edukacji i Promocji Zrównoważonego Rozwoju		022 579 26 61

Kontakty do wybranych urzędów centralnych w Polsce

Nazwa	WWW	Telefon
Ministerstwo Edukacji Narodowej	www.men.gov.pl	022 347 41 00
Biuro Informacji i Promocji		022 347 44 57
Departament Współpracy Międzynarodowej		022 347 43 12
Departament Funduszy Strukturalnych		022 628 09 86
Biuro Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego		022 628 91 38

Nazwa	WWW	Telefon
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	www.parp.gov.pl	022 432 80 80
Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych	www.paiz.gov.pl	022 334 99 42
Agencja Rozwoju Przemysłu	www.arp.gov.pl	022 460 37 92

Kontakty do urzędów odpowiedzialnych za wdrażanie Regionalnych Programów Operacyjnych

Dołnośląskie

Departament RPO	071 776 91 53 w. 320
Wydział Zarządzania RPO	071 776 93 35

Kujawsko-Pomorskie

Departament Polityki Regionalnej	056 621 84 16
Departament Wdrażania RPO	071 776 90 41

Łódzkie

Departament Polityki Regionalnej	042 663 30 92
Departament ds. RPO	042 663 30 64

Lubelskie

Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego	081 441 67 38
--	---------------

Lubuskie

Departament Lubuskiego RPO	068 456 53 33
----------------------------	---------------

Małopolskie

Departament Polityki Regionalnej	012 299 07 00
Departament Funduszy Europejskich	012 299 07 40

Mazowieckie

Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego	022 597 97 51
--	---------------

Opolskie

Departament Koordynacji Programów Operacyjnych	077 541 65 65
--	---------------

Podkarpackie

Departament Rozwoju Regionalnego	017 747 65 50
Departament Funduszy Strukturalnych	017 747 65 00

Podlaskie

Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych	085 748 51 45
--	---------------

Pomorskie

Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego	058 326 16 84
Departament Programów Regionalnych	058 326 81 33

Śląskie

Wydział Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich	032 207 83 76
Wydział Rozwoju Regionalnego	032 207 83 76

Świętokrzyskie

Departament Polityki Regionalnej	041 342 10 36
----------------------------------	---------------

Warmińsko-Mazurskie

Departament Polityki Regionalnej	089 523 27 89
Departament Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	089 521 96 00

Wielkopolskie

Departament Polityki Regionalnej	061 854 17 88
----------------------------------	---------------

Zachodniopomorskie

Wydział Zarządzania RPO	091 441 11 27
Wydział Wdrażania RPO	091 441 11 01

Wydawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
www.mrr.gov.pl, www.fundusze-strukturalne.gov.pl
ISBN: 978-83-60916-44-5

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo
Rozwoju
Regionalnego

Publikacja
współfinansowana
ze środków UE